

GHID DE BUNE PRACTICI IN DOMENIUL NONDISCRIMINARII

Sprijinul victimelor discriminării

PENTRU AUTORITĂȚI LOCALE

„Sunt OKupat – măsuri personalizate și integrate pentru creșterea ocupării șomerilor și a persoanelor inactive, a persoanelor din mediul rural și a cetățenilor români aparținând minorității roma de pe teritoriul ITI Delta Dunării” Cod proiect 125759

Intocmit, Costache Camelia

Proiect cofințat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

DISCRIMINAREA- Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

EGALITATEA DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI- absența barierelor în ceea ce privește participarea economică, politică și socială și tratament egal pentru femei și bărbați. Prin egalitate de șanse se înțelege "luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite persoane de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora" (Legea nr. 202/2002)

HĂRȚUIREA- comportament degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea gravă a capacității unei persoane de a-și desfășura în mod firesc activitățile sau de a-și exercita drepturile. Acțiuni cu scopul de a atenta la demnitatea unei persoane pe motivul identității sale de gen, originii sale rasiale sau etnice, religiei sau convingerilor, dizabilității, vârstei sau orientării sexuale și care creează un mediu ostil, de intimidare, degradant, umilitor și ofensator.

SEXISM- reprezintă o prejudecată sau o discriminare bazată pe sexul unei persoane. Se referă la "idei și practici care tratează ambele sexe fie într-un mod nedrept, fie în mod diferit".

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

MISOGINISM- teama, ura sau disprețul față de femei.

DE CE SĂ IEI ATITUDINE?

Înainte de toate, pentru că demnitatea umană este o valoare fundamentală, care trebuie respectată întotdeauna, indiferent de contextul în care interacționăm cu ceilalți și ne desfășurăm activitatea.

Pentru că orice formă de discriminare presupune o încălcare a drepturilor tale: câți dintre noi nu am avut parte de situații neplăcute? Adaugă în ecuație un criteriu precum categoria socio-economică dezavantajată, etnie, gen, etc., și frecvența situațiilor de acest fel crește semnificativ.

La nivel colectiv, tratamentul injust și discriminatoriu împiedică o bună colaborare și dezvoltare, iar acest lucru are repercursiuni asupra calității vieții.

Pentru că și tu poți contribui la un mediu social mai just, prin propriul exemplu!

În multe situații, prevenirea și descurajarea tratamentului diferențiat și injust este mai eficientă decât sancționarea cazurilor de discriminare; așadar, ori de câte ori ești

*Proiect cofințat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

martor/ă la astfel de situații, ia atitudine și fii conștient/ă de importanța adoptării ei în procesul de schimbare a mentalităților.

Discriminarea poate fi chiar și faptă penală, în funcție de pericolul social al faptei. Astfel, regăsim referiri la discriminare în Noul Cod Penal, ca:

infrațiune de sine stătătoare: „Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.“

circumstanță agravantă a altor infrațiuni cu relevanță la calculul pedepselor: „săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte”.

Ce pot face dacă am fost discriminat/ă? Dacă discriminarea a avut loc, persoana care a suferit poate:

Să soluționeze situația direct cu persoana care a discriminat-o sau cu superiorul acesteia, inclusiv cu instituția ierarhic superioară;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

Să încerce medierea acestei situații prin intermediul unui mediator profesionist.

Dacă aceste soluții nu au funcționat sau dacă situația este suficient de gravă astfel încât este mai rezonabilă depunerea unei cereri formale, persoana care a fost discriminată poate:

- **SĂ SE ADRESEZE CU O PLÂNGERE INDIVIDUALĂ CONSILIULUI NEDISCRIMINARE** - pentru a constata fapta de discriminare dacă este cazul. După ce Consiliul Nediscriminare constată fapta de discriminare, trimite cauza la instanța de judecată pentru aplicarea amenzii contravenționale.
- **SĂ DEPUȚĂ O ACȚIUNE CIVILĂ ÎN INSTANȚA DE JUDECATĂ** - pentru a constata fapta de discriminare, a cere anularea actului administrativ discriminatoriu și repunerea în situația anterioară încălcării dreptului și/sau despăgubiri civile și compensatorii (compensarea prejudiciului moral și/sau material suferit în urma discriminării).
- **SĂ DEPUȚĂ O PLÂNGERE LA POLIȚIE SAU PROCURATURĂ** - dacă este vorba de o infracțiune, pentru a sancționa penal persoana care a comis fapta.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

INSTITUȚII SPECIALIZATE ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA DISCRIMINĂRII

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

C.N.C.D. este autoritatea de stat autonomă, administrativ – jurisdicțională, creată în 2002, sub control parlamentar, care își desfășoară activitatea în domeniul discriminării. Forul decizional în cadrul acestei instituții este Colegiul director, organ deliberativ format din 9 membrii care analizează toate cazurile sesizate și adoptă hotărâri prin vot.

Orice persoană fizică sau anumite persoane juridice (sindicate, ONG-urile care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării, sau ONG-uri la solicitarea persoanei vătămate) pot sesiza C.N.C.D. cu privire la fapte de discriminate săvârșite în universitate sau în afara acesteia.

Datele personale ale individului care depune sesizarea sunt confidențiale.

Dacă te confrunți cu un comportament discriminatoriu din partea unei persoane, a unui grup de persoane, sau chiar din partea facultății/universității, te poți adresa Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

De asemenea, dacă ai luat cunoștință de un caz de discriminare cu care se confruntă o altă persoană, o poți sfătui să se adreseze consiliului, contribuind astfel la creșterea numărului de cazuri sesizate și rezolvate!

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

CE POȚI SOLICITA:

Acordarea de asistență de specialitate pentru tine - ca și victimă a discriminării, prin explicarea legislației de către consilierii juridici ai C.N.C.D., prin îndrumarea în ceea ce privește acțiunea de depunere a petiției și oferirea de informații suplimentare ce decurg din aceasta.

Medierea faptelor de discriminare, ca modalitate de soluționare a faptelor de discriminare pe cale amiabilă a părților implicate în cazul respectiv, în prezența reprezentanților C.N.C.D.

Investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare – Pentru analizarea cât mai corectă a cazurilor și pentru luarea deciziilor în cazul petițiilor primite. C.N.C.D. dispune de măsuri pentru a investiga cazurile, în urma cărora acesta constată existența sau nu a faptei de discriminare și după caz, sancționarea acesteia.

Monitorizarea cazurilor de discriminare în urma constatării inițiale a unor astfel de cazuri de către C.N.C.D., prin supravegherea ulterioară a situației și a părților implicate.

Poți sesiza C.N.C.D în scris prin fax, e-mail, poștă sau oral – printr-o notă de audiență!

Datele de contact ale C.N.C.D. sunt:

Piața Valter Mărăcineanu nr.1-3, 010155 București, sector 1

tel.: 021 312 65 79, fax: 021 312 65 78

website: (se pot face și sesizări online) www.cncd.org.ro

e-mail: cncd@cncd.org.ro

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

PETIȚIA ADRESATĂ C.N.C.D. TREBUIE SĂ CONȚINĂ URMĂTOARELE DATE OBLIGATORII :

NUMELE ȘI PRENUMELE TĂU, respectiv al persoanei care face sesizarea;
ADRESA pe care dorești să primești răspunsul la sesizare (nu este obligatoriu să fie aceeași cu cea din actul de identitate);
NUMĂR DE TELEFON, pentru a putea fi contactat pentru informații suplimentare;
CONȚINUTUL PLÂNGERII, în care vei prezenta detaliat faptele pe care le consideri discriminatorii. Trebuie să oferi o descriere completă și cât mai multe argumente în favoarea cazului tău, împrejurările în care s-a petrecut fapta, martorii care au asistat la aceasta sau orice alte probe pe care le consideri relevante;
DATELE DE IDENTIFICARE ALE PERSOANEI PE CARE O ACUZI DE DISCRIMINARE (adresa de corespondență sau chiar a locului de muncă, eventual număr de telefon etc.), necesare pentru contactarea persoanei în cauză în vederea audierii acesteia de către Colegiul Director al C.N.C.D. sau pentru investigații suplimentare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

Model de petiție către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

PETIȚIE

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnata, cu domiciliul în județul/sectorul.....localitatea.....strada..... nr.....bloc.....scara.....etaj.....apartament..... nr.telefon fix..... nr. telefon mobil posesoare a BI(CI)..... seria..... nr. eliberat la data de..... de catre CNP, formulez:

PLÂNGERE împotriva (numele persoanei care te-a discriminat sau numele angajatorului/instituției/societății comerciale), cu domiciliul/sediul în.....

OBIECTUL PLÂNGERII: Petiție pentru constatarea și sancționarea de către CNCD a faptei discriminatorii comise de la data de.....

MOTIVELE PLÂNGERII:

În fapt,

La data de, la ora, mă aflu la.....

.....

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

.....
(trebuie să descrii cât mai detaliat incidentul prin care consideri că ai fost discriminată, să indici persoana care te-a discriminat, dacă a existat o persoană martoră la discriminare, dacă există înregistrări audio sau video sau altfel de probe ale situației de discriminare)

În drept,

Fapta constituie o încălcare a prevederilor

.....
.....

(trebuie menționate articolele încălcate de făptuitor) ale O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare

Ca mijloace de probă vă transmit (înregistrări audio sau video, scrisori, emailuri sau alte înscrisuri, date statistice, expertize sau orice altceva care poate fi probă pentru a dovedi fapta de discriminare). Dovada plângerii o fac cu declarațiile martorilor:

1. Nume și adresă martor 1.....
2. Nume și adresă martor 2.....

Solicit următoarele:

1. Constatarea existenței faptei discriminatorii X de către CNCD.
2. Înlăturarea consecințelor fetei/faptelor discriminatorii prin sancționarea persoanei/instituției care a săvârșit fapta.
3. Restabilirea situației anterioare discriminării..

Data

Semnă tura

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

IMPORTANT -Poți să sesizezi C.N.C.D. **ÎN TERMEN DE UN AN** de la data săvârșirii faptei de discriminare sau de la data la care ai luat cunoștință de ea. Important este să transmiți petiția cât mai repede de la momentul săvârșirii faptei sau de când ai luat act de ea, deoarece, cu trecerea timpului, probele și mărturiile se pierd. Termenul de soluționare a petiției este de 90 de zile, iar Hotărârea Colegiului Director îți va fi comunicată în scris, ție și celui pe care îl acuzi de discriminare, în termen de 30 zile de la luarea deciziei.

PROCEDURA -Procedura de soluționare a petițiilor începe cu citarea obligatorie a părților, însă neprezentarea acestora nu împiedică soluționarea petiției. Pentru luarea unei decizii corecte în privința speței, Consiliul poate face investigații suplimentare, părțile (tu și persoana pe care o acuzi de discriminare) sunt chemate pentru audieri la sediul C.N.C.D., sau se poate (chiar) dispune o investigație la fața locului. Tu, ca petiționar, trebuie doar să dovedești existența faptelor așa cum s-au petrecut, iar persoana pe care o acuzi are obligația să dovedească faptul că acestea nu constituie discriminare. Pot fi aduse drept probe în susținerea afirmațiilor în fața C.N.C.D. declarațiile victimei și ale eventualilor martori, e-mailuri, înregistrări

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

audio-video, etc. Spre deosebire de o acțiune în instanță, la C.N.C.D se poate invoca orice mijloc de probă.

Ce sancțiuni poate aplica C.N.C.D. Sancțiunile pe care le poate aplica C.N.C.D. în cazul constatării unor fapte de discriminare sunt amenda contravențională și avertismentul. Cuantumul amenzilor este de la: 1000 LEI LA 30.000 LEI dacă discriminarea vizează o persoană fizică;
2000 LEI LA 100.000 LEI dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate;

IMPORTANT - Spre deosebire de instanță, procedura în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este mai flexibilă, însă C.N.C.D. nu acordă despăgubiri victimei discriminării. Pentru obținerea unor despăgubiri bănești pentru prejudiciul suferit în urma faptei de discriminare, este necesar ca victima să se adreseze instanțelor judecătorești.

Hotărârea Colegiului Director al C.N.C.D poate fi atacată în instanță în termen de 15 zile de la data primirii!

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU EGALITATE DE ȘANSE

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

ANES este autoritatea centrală, aflată în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu responsabilități și atribuții în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați.

Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse primește reclamații sau plângeri privind încălcarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și le transmite instituțiilor competente în vederea soluționării și aplicării de sancțiuni (Legea nr. 202/2002).

Datele de contact ale Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse sunt:

Intrarea Camil Petrescu, nr. 5, Sector 1, București, România tel.: +4 021 313 0059, fax: +4 021 367 2406

website: www.anes.gov.ro

e-mail: secretariat@anes.gov.ro

INSPECȚIA MUNCII

Inspecția Muncii este organul de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Inspecția muncii are în subordine inspectoratele teritoriale de muncă, unități cu personalitate juridică, care se organizează în fiecare județ și în municipiul București. Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați prevede că inspectorii de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă sunt cei care constată și sancționează contravențiile constând în încălcarea principiului egalității de șanse și de tratament în relațiile de muncă.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*

Cine poate sesiza Inspecția Muncii?

Persoana care a fost vătămată de discriminare la locul de muncă.

Cum pot sesiza Inspecția Muncii?

Sesizarea se formulează în scris și poate fi depusă la registratura Inspectoratului Teritorial de Muncă de care aparține angajatorul, online sau prin poștă cu confirmare de primire.

Ce trebuie să conțină o sesizare?

- datele de identificare ale persoanei care formulează petiția;
- numărul de telefon și adresa de corespondență pentru a putea fi contactată de Inspectorul de muncă în vederea solicitării unor informații suplimentare;
- detalierea faptelor de discriminare, precum și orice altă informație care ar putea ajuta la soluționarea cazului;
- datele de identificare ale persoanei/instituției/firmei acuzate de discriminare, pentru a fi contactată de către Inspectorul de muncă în vederea audierii sau pentru investigații suplimentare;

Model de sesizare către Inspectoratul Teritorial de Muncă

SESIZARE

DOMNULE/ DOAMNĂ INSPECTOR SEF,

Subsemnatanascut(ă) la data de cu
domiciliul în
judetul/sectorul.....localitatea.....strada.....

*Proiect cofinatat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020
si sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunarii*

.....nr.....bloc.....scara.....etaj.....apartament..... nr.telefon
 fix..... nr. telefon mobil posesoare a BI(CI)..... seria..... nr.
 eliberat la data de..... de catre CNP
, de profesie, angajat sau fost angajat din data de
 in functia dela SC cu
 sediul in

localitatea..... str nr.....judetul.....nr.telefon

..... luând la cunoștință despre faptul că inspectorii de muncă vor păstra
 confidențialitatea celor sesizate de mine în conformitate cu art.18, alin.1, lit.c din Legea
 nr.108/1999 (republicată) pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, și
 cunoscând faptul că falsul în declarații este prevazut și pedepsit de art. 292 Cod Penal cu
 Închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, adresez o petiție prin care sesizez
 următoarele probleme :

.....

Data

Semnătura

*Proiect cofinatat din Fondul Social European prin
 Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020
 si sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunarii*

Coaliția Anti-Discriminare

Coaliția Anti-discriminare este o structură nonguvernamentală informală, formată din zece organizații active în domeniul drepturilor omului în România. Coaliția a derulat numeroase acțiuni pentru prevenirea și combaterea discriminării și a contribuit prin expertiza sa la îmbunătățirea cadrului legislativ anti-discriminare din România. Prin intermediul platformei online www.antidiscriminare.ro, Coaliția oferă consiliere juridică gratuită și vă pune la dispoziție informații utile pentru prevenirea și combaterea discriminării.

INSTANȚA DE JUDECATĂ

DACĂ CONSIDERI CĂ AI FOST DISCRIMINAT DE ACȚIUNILE UNEI PERSOANE INDIVIDUALE (SAU ALE UNUI GRUP DE PERSOANE), te poți adresa instanței de judecată în raza căreia își are domiciliul sau sediul persoana reclamată (pârâtul): judecătoria sau tribunal (în funcție de quantumul despăgubirilor solicitate)

Plângerea trebuie să îmbrace forma unei acțiuni în justiție și trebuie depusă la sediul instanței sau trimisă prin poștă cu scrisoare recomandată.

Acțiunea în despăgubire poate fi introdusă în termen de 3 ani de la producerea prejudiciului sau de la momentul în care victima a aflat de producerea prejudiciului.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării

Procedura de contencios administrativ presupune parcurgerea unei etape prealabile obligatorii, care să dea autorității publice emitente posibilitatea de a repara vătămarea produsă, prin revocarea actului administrativ.

Această procedură prealabilă trebuie inițiată în termen de 30 de zile de la comunicarea actului administrativ sau de la necomunicarea sa în termenul legal.

Termenul în care se poate solicita anularea unui act administrativ individual sau recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei (după parcurgerea etapei procedurii prealabile) este de 6 luni de la data primirii răspunsului.

DACĂ EȘTI VICTIMA UNEI DISCRIMINĂRI CARE REZULTĂ DINTR-UN ACT ADMINISTRATIV te poți adresa instanței de judecată, solicitând anularea acestuia (în baza Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ) și repararea pagubei care ți-a fost cauzată.

Program Operational Capital Uman
Axa 3 Locuri de muncă pentru toți

„Sunt OKupat – măsuri personalizate și integrate pentru creșterea ocupării șomerilor și a persoanelor inactive, a persoanelor din mediul rural și a cetățenilor români aparținând minorității roma de pe teritoriul ITI Delta Dunării” Cod proiect 125759
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020
și sprijinit prin mecanismul ITI Delta Dunării*